

mant kun at forlange $\frac{1}{6}$, naar man oprindelig kunde paalægge Skovriderne at afholde det hele, og at det ikke kan siges at være særligt byrdefuldt for dem at udrede denne Sjettedel. Jeg vil dertil bemærke, at fordi man i sin Tid har været endnu mere urimelig over for Statskovriderne end nu, er det dog ingen Grund til fremdeles at være urimelig, om end i mindre Grad, idet den Byrde, der paalægges, ikke er saa ganske betydningsløs, derpaa tyder fremdeles nogle Udtalelser af Finansministeren i Folketinget i 1893—94. Jeg har desværre ikke Listen over Byggelaanene her, og kan derfor ikke nævne Tal, men den daværende Finansminister udtalte, at det er „et noget stærkt Afdrag i en Lønning paa 600 Kr., at der skal betales Renter og Afdrag af et Byggelaan til et Beløb af 100 Kr., hvorved altsaa Lønnen reduceres fra 600 til 500 Kr.“ Det forekommer mig, at naar det drejer sig om at udrede 100 Kr. om Aaret af en Lønning paa 600 Kr., maa det siges at være i høj Grad byrdefuldt.

Da ingen yderligere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fremsettelse ved Landbrugsministeren af Forslag til Lov angaaende Fæste-, Leje- og Tjenestehuse.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Det Forslag om Fæste-, Leje- og Tjenestehuse, som jeg her har den Ære at fremsætte for det høje Ting, vedrører jo en Sag, som meget ofte har været til Forhandling i Rigsdagen. I de sidste 20 Aar er der ikke hengaaet ret mange Rigsdagsamlinger uden at Sagen har været bragt frem i Folketinget ved privat Initiativ, de Forslag, der have været fremme, have haft et ret forskelligt Indhold. Der har saaledes været foreslaaet Fæstetvang paa alle Huse fra 2 Skpr. Hartkorn og derover og med et Tilliggende af mindst 2 Tdr. Land. Der har ligeledes været foreslaaet, at Lejehusene ikke maatte udlejes paa et mindre Aaremaal end 12 Aar. Om disse to Punkter har der været ret stor Uenighed, og

Uenigheden har grebet saa meget om sig, at Forslaget til Tider har antaget Karakteren af et Kampforslag. Heri er der imidlertid i sidste Samling sket en glædelig Forandring. Det lykkedes nemlig det Udvalg, som var nedsat i Folketinget om Sagen, at enes om en ny Affattelse af Forslaget, og dette Forslag blev derefter enstemmig vedtaget i Folketinget, altsaa med Tilslutning fra alle politiske Partier. I Marts Maaned kom Forslaget derefter til Behandling i dette Ting, og jeg tør vel nok sige, at det i al Fald fra flere Sider fik en ret velvillig Modtagelse, men paa Grund af den fremrykkede Tid naaede det ikke at komme til 2den Behandling.

Det Forslag, som jeg nu her tillader mig at fremsætte, er, hvad Hovedpunkterne angaa, i Overensstemmelse med det, der i sidste Rigsdagssamling blev vedtaget i Folketinget. For Fæstehusenes Vedkommende foreslaas saaledes, at de nu bestaaende Fæstehuse skulle vedblive at være Fæstehuse og Fæsterne nyde samme Begünstigelser som dem, der gælde for Fæstegaardenes Vedkommende. Et Fæstehus maa ikke nedlægges, medmindre enten et tilsvarende Jordstykke udlægges til Husmandsbrug i dets Sted, og hvis det ikke henlægges under et allerede bestaaende Hus, forsynes med en Bolig for en Husmandsfamilie, eller et tilsvarende Lejehus gøres til et Fæstehus. Meningen er altsaa, at Fæstehuse ikke maa gaa over til Lejehuse. Derimod maa de selvfølgelig hellere end gerne gaa over til Selveje. — Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser angaaende Fæstehuse blev det under Forhandlingerne i Foraaret i dette Ting fremdraget, at der var en mindre heldig Bestemmelse i Forslaget, idet dette skulde gælde de Fæstehuse, som altid havde været bortfæstede. Der blev gjort den for øvrigt meget rigtige Bemærkning derimod, at det vilde være vanskeligt at faa oplyst, om Husene altid havde været bortfæstede. Jeg har derfor taget Hensyn til denne Indvending og foreslaar nu, at Forslaget kun skal gælde Fæstehuse, der have været bortfæstede siden 1850.

For Lejehusenes Vedkommende foreslaas det, at Brugerne af disse efter nærmere fastsatte Regler faa Ret til Erstatning for de Grundforbedringer, som i deres Besiddelsestid ere udførte af dem saavel ved Huset som ved Jorden, noget, jeg antager at i alt Fald de allerfleste ville indrømme er rimeligt og retfærdigt. — Der er ogsaa i Bestemmelserne angaaende Lejehuse foretaget adskillige mindre Foran-